

Maria FILIPIAK

O ODPOWIEDZIALNOŚCI NAUKOWCÓW
Bibliografia wypowiedzi Jana Pawła II z lat 1978-1998

Wykaz skrótów

- IGP – *Insegnamenti di Giovanni Paolo II* [Città del Vaticano]
 I (1978), ss. 47
 II (1979) [t. 1], ss. 1729
 II (1979) t. 2, ss. 1574
 III (1980) t. 1, ss. 1983
 III (1980) t. 2, ss. 1869
 IV (1981) t. 1, ss. 1292
 IV (1981) t. 2, ss. 1313
 V (1982) t. 1, ss. 1376
 V (1982) t. 2, ss. 2497
 V (1982) t. 3, ss. 1751
 VI (1983) t. 1, ss. 1730
 VI (1983) t. 2, ss. 1496
 VII (1984) t. 1, ss. 2016
 VII (1984) t. 2, ss. 1708
 VIII (1985) t. 1, ss. 2081
 VIII (1985) t. 2, ss. 1683
 IX (1986) t. 1, ss. 2204
 IX (1986) t. 2, ss. 2242
 X (1987) t. 1, ss. 1482
 X (1987) t. 2, ss. 2582
 X (1987) t. 3, ss. 1812
 XI (1988) t. 1, ss. 1073
 XI (1988) t. 2, ss. 2625
 XI (1988) t. 3, ss. 1405
 XI (1988) t. 4, ss. 2317
 XII (1989) t. 1, ss. 1945
 XII (1989) t. 2, ss. 1783
 XIII (1990) t. 1, ss. 1885
 XIII (1990) t. 2, ss. 1888
 XIV (1991) t. 1, ss. 1983
 XIV (1991) t. 1, ss. 1983
 XIV (1991) t. 2, ss. 1619
 XV (1992) t. 1, ss. 2147
 XV (1992) t. 2, ss. 1119
 XVI (1993) t. 1, ss. 1855
 XVI (1993) t. 2, ss. 1725
 XVII (1994) t. 1, ss. 1367
 XVII (1994) t. 2, ss. 1281
 XVIII (1995) t. 1, ss. 2054

NP I – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, I (1978), Poznań-Warszawa 1987, ss. 220.

NP II, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, II (1979) t. 1, Poznań 1990, ss. 793.

NP II, 2 – J a n P a w e ł II, *Nauczanie papieskie*, II (1979) t. 2, Poznań 1992, ss. 753.

NP III, 1 – J a n P a w e ł II, *Nauczanie papieskie*, III (1980) t. 1, Poznań-Warszawa 1985, ss. 875.

NP III, 2 – J a n P a w e ł II, *Nauczanie papieskie*, III (1980) t. 2, Poznań-Warszawa 1986, ss. 924.

NP IV, 1 – J a n P a w e ł II, *Nauczanie papieskie*, IV (1981) t. 1, Poznań 1989, ss. 611.

NP IV, 2 – J a n P a w e ł II, *Nauczanie papieskie*, IV (1981) t. 2, Poznań 1989, ss. 572.

NP V, 1, J a n P a w e ł II, *Nauczanie papieskie*, V (1982) t. 1, Poznań 1993, ss. 877.

NP V, 2, J a n P a w e ł II, *Nauczanie papieskie*, V (1982) t. 2, Poznań 1996, ss. 1004.

ORpol. – „L'Osservatore Romano” wyd. polskie 1(1980) –

1978

1. *Inteligencja i poszukiwanie naukowe w służbie dla Boga i dla człowieka* (Przemówienie do pracowników i studentów Katolickiego Uniwersytetu Najświętszego Serca w Rzymie, 8 XII), NP I, s. 135-139; toż: *L'intelligenza e la ricerca al servizio di Dio e dell'uomo*, IGP I, s. 297-306.

1979

2. *Przemówienie do studentów i pracowników uniwersytetów katolickich z całego Meksyku* (Gwadelupa, 31 I), NP II, 1, s. 119-121; toż: *Operare la sintesi tra fede e cultura*, IGP II, 1, s. 306-310.

3. *Uniwersytety katolickie w pasterskiej trosce o kulturę* (Przemówienie do członków Międzynarodowej Federacji Uniwersytetów Katolickich, 24 II), NP II, 1, s. 180-182; toż: *Le Università Cattoliche per una pastorale della cultura*, IGP II, 1, s. 444-447.

4. *Problemy nauki są problemami człowieka* (Przemówienie do Europejskiego Towarzystwa Fizycznego, 31 III), NP II, 1, s. 309-313; toż: *Scienza e problemi dell'uomo*, IGP II, 1, s. 745-753.

5. Konstytucja apostolska *Sapientia christiana*. O uniwersytetach i wydziałach kościelnych (25 V), NP II, 1, s. 533-549; toż: *Costituzione Apostolica „Sapientia Christiana” circa le Università e la Facoltà ecclesiastiche*, IGP II, 1, s. 1218-1246.

6. *Odpowiedzialność Kościoła wobec nauki* (Przemówienie do Rady Naukowej Episkopatu Polski, 5 VI), NP II, 1, s. 646-649; toż: *Responsabilità della Chiesa di fronte alla scienza*, IGP II, 1, s. 1446-1447.

7. *Spotkanie z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim* (Częstochowa, 6 VI), NP II, 1, s. 666-669.

8. *Do profesorów uczelni Krakowa* (8 VI), NP II, 1, s. 690-694; toż: „*Imparate a conoscere Cristo e a farvi conoscere da lui*”, IGP II, 1, s. 1496-1500.

9. *Hołd dla wielkiej przeszłości krakowskiej „Alma Mater”* (Przemówienie do Papieskiego Wydziału Teologicznego, 9 VI), NP II, 1, s. 697-698; toż: *Omaggio al grande passato dell „Alma Mater” di Cracovia*, IGP II, 1, s. 1501-1503.

10. *Badanie świata dla poznania człowieka* (Przemówienie do grupy naukowców, 28 IX), NP II, 2, s. 199-201; toż: *Studiare il mondo per conoscere l'uomo*, IGP II, 2, s. 400-403.

11. *Historyczny związek Kościoła i uniwersytetu* (Przemówienie do profesorów Katolickiego Uniwersytetu Ameryki w Waszyngtonie, 7 X), NP II, 2, s. 341-344; toż: *Il legame con la verità spiega il rapporto storico tra Chiesa e Università*, IGP II, 2, s. 685-690.

12. *Wznoszenie się ku prawdzie* (Przemówienie do wspólnot papieskich uniwersytetów i kolegiów kościelnych w Rzymie, 15 X), NP II, 2, s. 378-382; toż: *Ideale ascesa verso la verità*, IGP II, 2, s. 757-764.

13. *Badanie teologiczne winno wspomagać Kościół w coraz głębszym poznawaniu tajemnicy Chrystusa* (Przemówienie do członków Międzynarodowej Komisji Teologicznej, 26 X), NP II, 2, s. 464-467; toż: *La ricerca teologica deve aiutare la Chiesa nella conoscenza sempre più profonda del mistero di Cristo*, IGP II, 2, s. 965-970.

14. *Głęboka harmonia łączy prawdy naukowe z prawdami wiary* (Wspomnienie Alberta Einsteina w setną rocznicę urodzin, 10 XI), NP II, 2, s. 529-533; toż: *L'armonia profonda che lega le verità della scienza e le verità della fede*, IGP II, 2, s. 1107-1120.

15. *W duchu otwartości i uniwersalizmu – filozofia św. Tomasza dla młodzieży naszych czasów* (Przemówienie na Papieskim Uniwersytecie „Angelicum”, 17 XI), NP II, 2, s. 561-568; toż: *In spirito di apertura e di universalismo la filosofia di San Tommaso si offre alla gioventù dei nostri tempi*, IGP II, 2, s. 1177-1191.

16. *Otwarcie teologii w odniesieniu do innych nauk* (Przemówienie na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim, 15 XII), NP II, 2, s. 683-690; toż: *Apertura della Teologia nei confronti dell altre discipline*, IGP II, 2, s. 1418-1432.

1980

17. *Wymiar moralny studiów i poszukiwań naukowych* (Przemówienie do uczestników kongresu „UNIV'80”, 1 IV), NP III, 1, s. 321-324; toż: *La dimensione morale dello studio e della ricerca*, IGP III, 1, s. 780-787.

18. *Wolność, prawda, służba człowiekowi* (Przemówienie do świata uniwersyteckiego, Kinshasa, 4 V), NP III, 1, s. 473-477; toż: *L'amore ardente della verità ispira la gioia della ricerca*, IGP III, 1, s. 1119-1126.

19. *Dlaczego w Paryżu, obok innych uczelni, musi istnieć Instytut Katolicki?* (Przemówienie podczas wizyty w Instytucie Katolickim, 1 VI), NP III, 1, s. 697-700; toż: *La verità sull'uomo è inseparabile da quella su Dio*, IGP III, 1, s. 1579-1584.

20. *Metoda i doktryna św. Tomasza w dialogu z kulturą współczesną* (Przemówienie do uczestników VIII Międzynarodowego Kongresu Tomistycznego, 13 IX), NP III, 2, s. 321-327; toż: *Il metodo e la dottrina di San Tommaso in dialogo con la cultura contemporanea*, IGP III, 2, s. 604-615.

21. *Bądźcie prawdziwymi naukowcami w zakresie słowa Bożego* (Przemówienie do uczestników XXVI Krajowego Tygodnia Biblijnego we Włoszech, 18 IX), NP III, 2, s. 353-354; toż: *Siate autentici studiosi della parola di Dio*, IGP III, 2, s. 664-666.

22. *Wymiar pastoralny w zobowiązaniu uniwersytetów* (Przemówienie do przedstawicieli Papieskich Uniwersytetów Rzymskich, 21 X), NP III, 2, s. 505-508; toż: *La dimensione pastorale nell'impegno delle università*, IGP III, 2, s. 940-947.

23. *Nauka – Teologia – Magisterium* (Przemówienie do naukowców i studentów, Kolonia, 15 XI), NP III, 2, s. 617-623; toż: *Rinnovato collegamento tra pensiero scientifico e forza di fede dell'uomo che cerca la verità*, IGP III, 2, s. 1200-1211.

24. *Solidarność ludzka i poszukiwania naukowe dla zwyciężenia cierpienia i odosobnienia* (Przemówienie do Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń do Walki z Trądem, 13 XII), NP III, 2, s. 835-837; toż: *Solidarietà umana e ricerca scientifica per vincere sofferenza e isolamento*, IGP III, 2, s. 1680-1683.

25. *Dobroczynny dialog między nauką a teologią* (Przemówienie do laureatów Nagrody Nobla uczestniczących w kolokwium zorganizowanym przez Stowarzyszenie „Nova Spes”, 22 XII), NP III, 2, s. 887-890; toż: *Nella ricerca della verità per l'uomo è benefico il dialogo tra scienza e teologia*, IGP III, 2, s. 1780-1785.

1981

26. *Nauka – sumienie* (Przemówienie do przedstawicieli Uniwersytetu Narodów Zjednoczonych, 25 II), NP IV, 1, s. 264-269; toż: *Responsabilità della scienza e della tecnologia*, IGP IV, 1, s. 540-549.

27. *Wiedza teologiczna i technika* (Przemówienie do komitetu przygotowującego „Index Thomisticus”, 28 III), NP IV, 1, s. 384-386; toż: *Sapere teologico e scienza teologica*, IGP IV, 1, s. 794-799.

28. *Mądrość ludzkości niech zawsze towarzyszy badaniu naukowemu* (Przemówienie do Papieskiej Akademii Nauk, 3 X), NP IV, 2, s. 134-136; toż: *La saggezza dell'umanità accompagna sempre la ricerca scientifica*, IGP IV, 2, s. 330-338.

29. *Wiedza i mądrość* (Przemówienie do przedstawicieli wyższych katolickich uczelni Rzymu, 17 XII), NP IV, 2, s. 503-507; toż: *Per rispondere alle domande sull'uomo, accanto alla scienza è necessaria la sapienza*, IGP IV, 2, s. 1150-1157.

1982

30. *W pracy naukowej, w badaniach służycie człowiekowi* (Homilia podczas Mszy św. dla studentów i intelektualistów, 15 II), NP V, 1, s. 199-202; toż: *Siete al servizio dell'uomo attraverso la scienza e la ricerca*, IGP V, 1, s. 439-448.

31. *Kościół jest solidarny z uniwersytetem* (Przemówienie do przedstawicieli Uniwersytetu w Bolonii, 18 IV), NP V, 1, s. 543-548; toż: *La Chiesa è solidale con l'università nella ricerca della piena verità sull'uomo*, IGP V, 1, s. 1223-1231.

32. *Misja wyższych uczelni katolickich* (Przemówienie do przedstawicieli Katolickiego Uniwersytetu Portugalskiego, 14 V), NP V, 1, s. 723-728; toż: *Il bene culturale di ciascuno come valore anche per gli altri*, IGP V, 2, s. 1648-1655.

33. *W służbie prawdy i wolności* (Przemówienie do przedstawicieli uniwersytetu w Padwie, 12 IX), NP V, 2, s. 354-357; toż: *Ricerca della verità e formazione dei giovani per la vera libertà dell'uomo*, IGP V, 3, s. 412-417.

34. *Nauka powinna przyczyniać się do prawdziwego postępu człowieka* (Przemówienie do uczestników zjazdu zorganizowanego przez Krajową Akademię Nauk w 200-lecie założenia, 21 IX), NP V, 2, s. 403-405; toż: *La scienza deve contribuire al vero progresso dell'uomo*, IGP V, 3, s. 511-515.

35. *Eksperyment w biologii* (Audiencja dla uczestników Tygodnia Studiów zorganizowanego przez Papieską Akademię Nauk, 23 X), NP V, 2, s. 585-588; toż: *La sperimentazione in biologia deve contribuire al bene integrale dell'uomo*, IGP V, 3, s. 889-898.

36. *Wierność teologa Chrystusowi zakłada wierność Kościołowi i jego Magisterium* (Przemówienie podczas spotkania z teologami w Papieskim Uniwersytecie w Salamance, 1 XI), NP V, 2, s. 660-664; toż: *La fedeltà del teologo a Cristo implica fedeltà alla Chiesa e al suo magistero*, IGP V, 3, s. 1049-1055.

37. *Fakultet teologii jest uprzywilejowanym miejscem wielkiego dialogu między Kościołem a światem* (Przemówienie do wykładowców i studentów teologii, 21 XI), NP V, 2, s. 837-840; toż: *La facoltà di Teologia è il luogo privilegiato del grande dialogo tra la Chiesa ed il mondo*, IGP V, 3, s. 1387-1392.

38. *Ze względu na wielki postęp naukowy – nagły apel o powszechne braterstwo* (Przemówienie do uczestników sympozjum na temat fizyki, 18 XII), NP V, 2, s. 952-954; toż: *Dai grandi progressi compiuti dalla scienza pressante appello alla fraternità universale*, IGP V, 3, s. 1631-1639.

39. *Kontynuujcie wasze badania w wierności wobec Kościoła i wobec prawdy* (Przemówienie do Komitetu Nauk Historycznych, 20 XII), NP V, 2, s. 963-965; toż: *Nella fedeltà alla Chiesa e alla verità proseguite il vostro cammino di ricercatori*, IGP V, 3, s. 1660-1663.

1983

40. *Orędzie do środowisk uniwersyteckich Gwatemali* (7 III), ORpol. 4(1983) nr 4, s. 21; toż: *L'indispensabile missione dell'università nella società contemporanea*, IGP VI, 1, s. 640-645.

41. *Podstawy deontologii lekarskiej* (Przemówienie do uczestników zjazdu Światowego Towarzystwa Lekarskiego, 29 X), ORpol. 4(1983) nr 10, s. 22; toż: *Arbitraria e ingiusta la manipolazione genetica che riduce la vita dell'uomo ad un oggetto*, IGP VI, 2, s. 917-923.

42. *Nauka w służbie pokoju* (Przemówienie do Papieskiej Akademii Nauk, 12 XI), ORpol. 5(1984) nr 1-2, s. 23-24; toż: *Agli scienziati: „Il sapere edifica la pace”*, IGP VI, 2, s. 1044-1053.

1984

43. *Gaudium de veritate* (Przemówienie podczas wizyty w uniwersytecie we Fryburgu, 13 VI), ORpol. 5(1984) nr 7, s. 17-18; toż: *La scienza è veramente libera soltanto quando si lascia determinare dalla verità*, IGP VII, 1, s. 1704-1710.

1985

44. *Wiara chrześcijańska a teoria ewolucji* (Przemówienie do uczestników międzynarodowego sympozjum naukowego, 26 IV), ORpol. 6(1985) nr 4-5, s. 8; toż: *Retta fede nella creazione, retto insegnamento dell'evoluzione*, IGP VIII, 1, s. 1127-1133.

45. *Wiara i nauka* (Audiencja generalna, 17 VII), ORpol. 6(1985) nr 6-7, s. 11-12; toż: *Gli uomini di scienza e Dio*, IGP VIII, 2, s. 134-141.

1986

46. *Postęp nie może być przywilejem garstki wybranych* (Przemówienie do uczestników sesji zorganizowanej przez Papieską Akademię Nauk, 20 VI), ORpol. 7(1986) nr 6, s. 17; toż: *L'uso pacifico dello spazio favorisce l'unificazione della famiglia umana*, IGP IX, 1, s. 1876-1878.

47. *Historia i ewolucja świata a historia zbawienia* (Audiencja generalna, 25 VI), ORpol. 7(1986) nr 6, s. 6-7; toż: *La Divina Provvidenza e la crescita del Regno di Dio*, IGP IX, 1, s. 1915-1925.

48. *Deum Creatorem venite adoremus* (Przemówienie do uczestników Letniej Szkoły Astronomii, 30 VI), ORpol. 7(1986) nr 6, s. 4; toż: *La pace è essenziale per il progresso della scienza*, IGP IX, 1, s. 2001-2002.

49. *Nauka i perspektywy człowieka* (Przemówienie do uczestników kolokwium „Nauka, filozofia i teologia”, Rzym, 5 IX), ORpol. 7(1986) nr 9, s. 17; toż: „Vivete le indicazioni della «Gaudium et Spes» alla luce del progresso scientifico”, IGP IX, 2, s. 534-537.

50. *Mądrość i etyka – granice nauki* (Przemówienie na uroczystej sesji z okazji 50-lecia Papieskiej Akademii Nauk, 28 X), ORpol. 8(1987) nr 2, s. 10, 30; toż: *Nucleare, ecologia, genetica: le frontiere della scienza interpellano sempre più la responsabilità dell'uomo*, IGP IX, 2, s. 1274-1285.

51. *Wasze losy związane są z prawdą* (Przemówienie podczas wizyty w uniwersytecie w Sydney, 26 XI), ORpol. 8(1987) nr 2, s. 23-24; toż: *Per sua natura la scienza è in ultima analisi teocentrica*, IGP IX, 2, s. 1667-1674.

1987

52. Kongregacja Nauki Wiary, *Instrukcja o szacunku dla rodzącego się życia ludzkiego i o godności jego przekazywania* (22 II), ORpol. 8(1987) nr 3, s. 19-24.

53. *Jakie są perspektywy tego pokolenia?* (Przemówienie w auli Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, 9 VI), ORpol. 8(1987) nr 5, s. 11-12; toż: *La società attende dalle sue Università il consolidamento della propria soggettività*, IGP X, 2, s. 2054-2063.

54. *Czy Kościół i świat nauki są gotowe do podjęcia ścisłej współpracy?* (Przemówienie do uczestników kongresu zorganizowanego przez Watykańskie Obserwatorium Astronomiczne, 26 IX), ORpol. 8(1987) nr 9-10, s. 8.

1988

55. *Ażeby ziemia nie zamieniła się w pustynię* (Przemówienie do przedstawicieli świata nauki i sztuki, 26 VI), ORpol. 9(1988) nr 8, s. 22; toż: *Non si può ridurre la terra ad un deserto! Il bene e l'amore salveranno il mondo*, IGP XI, 2, s. 2201-2207.

1989

56. *Misja uniwersytetu wobec osoby ludzkiej* (Przemówienie do przedstawicieli środowiska uniwersyteckiego, Uppsala, 9 VI), ORpol. 10(1989) nr 9, s. 26-27; toż: *La dignità umana pu essere salvaguardata soltanto se la persona è considerata inviolabile dal concepimento fino alla morte naturale*, IGP XII, 1, s. 1608-1615.

1990

57. *Konstytucja apostolska [...] o uniwersytetach katolickich* (15 VIII), ORpol. 11(1990) nr 10-11, s. 5-9; toż: *Costituzione Apostolica sulle Università cattoliche „Ex Corde Ecclesiale”*, IGP XIII, 2, s. 224-279.

58. *Nauka w kontekście kultury* (Przemówienie do Papieskiej Akademii Nauk, 29 X), ORpol. 11(1990) nr 10-11, s. 15; toż: *Dobbiamo congiungere le forze vive della scienza e della religione per preparare i contemporanei alla sfida dello sviluppo integrale*, IGP XIII, 2, s. 961-967.

1991

59. *Etyka – fundament życia ludzkiego we wszystkich jego wymiarach* (Przemówienie do uczestników III Krajowego Kongresu Międzynarodowego Towarzystwa św. Tomasza z Akwinu, 28 IX), ORpol. 12(1991) nr 12, s. 30-32; toż: *I valori etici sono la via per la salvezza della società*, IGP XIV, 2, s. 667-672.

60. *Potrzeba współpracy między nauką, kulturą i wiarą* (Przemówienie podczas audiencji dla uczestników seminarium „Nauka w kontekście ludzkiej kultury”, 4 X), ORpol. 12(1991) nr 12, s. 32-33; toż: *La necessità della difesa della vita umana è una sfida per tutta la Chiesa e per l'evangelizzazione contemporanea*, IGP XIV, 2, s. 729-733.

1992

61. *Sprawa Galileusza lekcją dla współczesnych* (Przemówienie do uczestników sesji plenarnej Papieskiej Akademii Nauk, 31 X), ORpol. 14(1993) nr 1, s. 23-26; toż: *Appartiene ormai al passato il doloroso malinteso sulla presunta opposizione costitutiva tra scienza e fede*, IGP XV, 2, s. 456-465.

1993

62. *Dialog między nauką a wiarą* (Przemówienie w Międzynarodowym Centrum Naukowym im. Ettore Majorany, 8 V), ORpol. 14(1993) nr 7, s. 12-13; toż: *Scienza e fede sono entrambe dono di Dio e in lui trovano il loro principio di unità*, IGP XVI, 1, s. 1107-1114.

63. *Nowe przymierze między Kościołem a kulturą* (Przemówienie do przedstawicieli świata kultury i nauki, Wilno, 5 IX), ORpol. 14(1993) nr 12, s. 16-19; toż: *Tra la Chiesa e la cultura è necessaria e urgente una „nuova alleanza”*, IGP XVI, 2, s. 641-646.

64. *Człowiek w centrum społecznej nauki Kościoła* (Przemówienie do przedstawicieli świata nauki i kultury, Ryga, 9 IX), ORpol. 14(1993) nr 12, s. 36-38; toż: *La dottrina sociale della Chiesa indica i principi che devono orientare una società degna dell'uomo*, IGP XVI, 2, s. 712-718.

65. *Etyczne problemy genetyki* (Przemówienie do uczestników sympozjum zorganizowanego przez Papieską Akademię Nauk, 20 XI), ORpol. 15(1994) nr 2, s. 37-38; toż: *Utilizzare l'embrione come puro oggetto di sperimentazione significa attentare alla dignità della persona e del genere umano*, IGP XVI, 2, s. 1298-1303.

1994

66. *List apostolski „motu proprio”, którym Ojciec Święty ustanawia Papieską Akademię Nauk Społecznych* (1 I), ORpol. 15(1994) nr 3, s. 39-40; toż: *Lettera Apostolica con la quale viene Istituita la Pontificia Accademia delle Scienze Sociali „Socialium Scientiarum”*, IGP XVII, 1, s. 11-17.

67. *Badania naukowe i etyka* (Przemówienie do uczestników sesji plenarnej Papieskiej Akademii Nauk, 28 X), ORpol. 16(1995) nr 2, s. 43-45; toż: *È necessario determinare le condizioni etiche della ricerca. Quando è in causa l'uomo si va oltre la sola scienza*, IGP XVII, 2, s. 562-569.

1995

68. *List [...] z okazji 50-lecia Uniwersytetu Toruńskiego* (8 II), ORpol. 16(1995) nr 4, s. 56.

69. *Scienza e tecnologia hanno bisogno di un'anima per servire la persona nella sua verità integrale* [Wiedza i technologia potrzebują ducha, aby służyć osobie w jej integralnej prawdzie] (Przemówienie w Centrum Biomedycznym Uniwersytetu Sacro Cuore, Rzym, 19 III), IGP XVIII, 1, s. 537-539.

1996

70. *Magisterium Kościoła wobec ewolucji* (Przesłanie do członków Papieskiej Akademii Nauk, 22 X), ORpol. 18(1997) nr 1, s. 18-19.

1997

71. *Spotykamy się w imię wspólnej miłości do prawdy* (Przemówienie z okazji 600-lecia Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, 9 VI), ORpol. 18(1997) nr 7, s. 60-63.

1998

72. *Badania nad genomem ludzkim* (Przemówienie do uczestników IV Zgromadzenia Plenarnego Papieskiej Akademii Życia, 24 II), ORpol. 19(1998) nr 4, s. 36-37.

73. *Fides et ratio*. Encyklika [...] o relacjach między wiarą a rozumem (14 IX), Città del Vaticano 1998.